

Sygn. akt : VU 1050/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 11 czerwca 2013 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 11 czerwca 2013 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. P. prawo do emerytury od dnia 04 kwietnia 2013 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Sygn. akt VU 1050/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 11 czerwca 2013r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy J. P. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu decyzji, powołując się na treść art. 184 ust. 1 i art. 39 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wskazał iż prawo do tego świadczenia mu nie przysługuje, gdyż

Wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił jedynie 4 lata, 1 miesiąc i 14 dni okresów pracy górniczej (nie wskazał przy tym które okresy uwzględnił) wobec wymaganych co najmniej 5 lat takiej pracy, która umożliwiałaby mu obniżenie wieku emerytalnego. Ponadto nie ma wymaganych przepisem art. 32 w/w ustawy 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, co umożliwiłoby uzyskanie przez niego prawa do emerytury po ukończeniu 60 roku życia. Wykazał bowiem 4 lata, 1 miesiąc i 13 dni okresów pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy wskazał przy tym, że nie uwzględnił wnioskodawcy do okresów pracy w szczególnych warunkach jego zatrudnienia w (...) Zakłady (...) od 11 października 1983r. do 14 września 1984r. i od 1 grudnia 1987r. do 31 stycznia 1998r. – gdyż z przedłożonej przez ubezpieczonego dokumentacji wynikało, iż w tych okresach pracował on na stanowiskach dozoru inżynieryjno-technicznego, a brak jest dokumentu informującego o zakresie wykonywanych czynności na poszczególnych stanowiskach i potwierdzających, że była to praca wykonywana stale i bezpośrednio w tych samych warunkach co podlegli pracownicy.

Od tej decyzji odwołanie złożył ubezpieczony J. P.. Domagał się jej zmiany i przyznanie mu prawa do emerytury. Wskazywał, iż w kwestionowanych przez organ rentowy okresach wykonywał prace górnicze, co uzasadnia przyznanie mu prawa do emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie, strona pozwana - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., wniosła o jego oddalenie. Swe stanowisko uzasadniła tak jak zaskarżoną decyzję.

Sąd ustalił:

J. P., urodzony w dniu (...)na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił 29 lat, 5 miesięcy i 18 dni okresów składkowych i nieskładkowych, a w tym 4 lata, 1 miesiąc i 13 dni pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz 4 lata,1 miesiąc i 14 dni pracy górniczej. Wnioskodawca nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/bezsporne/

W okresie od 11 października 1983 r. do 30 czerwca 1988 r. J. P. był zatrudniony w (...) w P., gdzie pracował:

- od 11 października 1983 r. do 31 stycznia 1984 r. jako specjalista do spraw przenośników transportowych pod ziemią na Oddziale(...);
- od 1 lutego 1984 r. do 14 września 1984 r. jako specjalista mechanik pod ziemią na Oddziale (...);
- od 15 września 1984 r. do 31 grudnia 1986 r. jako dozorca maszynowy pod ziemią na Oddziale (...);
- od 1 stycznia 1987 r. do 30 listopada 1987 r. jako sztygar zmianowy oddziału maszyn pozaprzedkowych. pod ziemią
- od 1 grudnia 1987 r. do 30 czerwca 1988 r. jako inspektor projektant pod ziemią;

Dowody: - akta osobowe: świadectwo pracy z dnia 30.06.1988 r.; świadectwo pracy z dnia 30.06.1988 r.

- akta emerytalne: wykaz dni przepracowanych pod ziemią k.19-20.

W początkowym okresie zatrudnienia w przedsiębiorstwie ubezpieczony odbywał praktykę w brygadzie utrzymania ruchu zakładu na Oddziale (...), celem uzyskania praktycznej wiedzy związanej ze specyfiką pracy zakładu - J. P.zapoznawał się z rozmieszczeniem chodników, urządzeń pracujących pod ziemią oraz dróg ewakuacyjnych. Docelowe miejsca pracy wnioskodawcy, było bowiem oddalone o około 1-2 km od miejsca zjazdu.

Po odbyciu praktyk wnioskodawca został zatrudniony na Oddziale (...), gdzie zajmowano się budową oraz wykonywaniem remontów taśmociągów. Wnioskodawca pracował w brygadzie, która zajmowała się kontrolą taśmociągów oraz wymianą poszczególnych zespołów i podzespołów przenośników, celem zapewnienia nieprzerwanej pracy urządzeń transportujących. Do obowiązków ubezpieczonego należało również zabezpieczanie rurociągów doprowadzających powietrze i nadzorowanie tego rodzaju prac.

Ponadto, w okresie zatrudnienia na stanowisku specjalisty do spraw przenośników transportowych pod ziemią oraz specjalisty mechanika J. P. jeździł z brygadą na ujęcie wody, gdzie nadzorował prace przy remontach, wymianie oraz kontroli urządzeń (zaworów doprowadzających wodę i służących do regulacji ciśnienia wody).

Dodatkowo wnioskodawca miał w obowiązku zapoznawanie się i prowadzenie dokumentacji oddziałowej. Obowiązki te ubezpieczony wykonywał sporadycznie.

Do obowiązków J. P. na stanowisku specjalista do spraw przenośników transportowych oraz specjalisty mechanika pod ziemią należało:

- organizowanie, nadzorowanie i prowadzenie na powierzonym odcinku pracy i zmianie całokształtu spraw związanych z zapewnieniem ciągłości ruchu maszyn i urządzeń;
- wykonywanie ustalonych przez sztygara zmianowego przepisowych kontroli, konserwacji, przeglądów i remontów maszyn i urządzeń zgodnie z harmonogramem i dokumentacją techniczno-ruchową;
- kontrolowanie obłożenia robót oraz przestrzeganie sumiennego i terminowego ich wykonania;
- sprawdzanie znajomości przepisów ruchu i obsługi osób zatrudnionych przy obsłudze i konserwacji maszyn i urządzeń;
- nadzorowanie prac cięcia, spawania i lutowania metali zgodnie z zarządzeniem Kierownika Ruchu Zakładu;
- uczestnictwo przy usuwaniu awarii nadzorowanych maszyn i urządzeń;
- współpraca z dozorem innych oddziałów w zakresie efektywnego wykorzystania czasu pracy, maszyn i urządzeń;
- wykonywanie poleceń wydawanych doraźnie przez osoby dozoru średniego i wyższego.

Dowody: - przesłuchanie wnioskodawcy: 00:36:42-00:58:19;

-- zeznania świadka W. M.: 00:02:15-00:22:05;

- akta osobowe: pismo działu kadr z dnia 31.01.1984 r., k. 9a; karta stanowiskowa, k. 11a-11b.

Będąc zatrudnionym na stanowisku inspektora do spraw projektowania pod ziemią ubezpieczony zajmował się sporządzaniem dokumentacji konstrukcyjnej urządzeń. Po sporządzeniu projektów własnych, ubezpieczony nadzorował prace brygady odpowiedzialnej za wykonanie i montaż projektowanych urządzeń.

Do obowiązków J. P. na stanowisku inspektora-projektanta pod ziemią należało:

- samodzielne opracowanie dokumentacji konstrukcyjnej urządzeń i maszyn dołowych;
- wykonywanie prac związanych z normalizacją i unifikacją części zamiennych zgodnie z PN, BN, ZN;
- wykonywanie rysunków części zamiennych nienormalnych;
- opracowywanie dokumentacji konstrukcyjnej, oprzyrządowań i narzędzi specjalnych;
- sporządzanie schematów maszyn dołowych i urządzeń wraz instrukcją obsługi dla tych. maszyn, które uległy modernizacji;
- dokonywanie zmian konstrukcyjnych w maszynach dołowych i urządzeniach mających na celu podniesienie bezpieczeństwa pracy, unowocześniania ich i podnoszenia wydajności;
- nadzorowanie wykonawstwa i realizacji projektów własnych i innych na powierzchni i dole kopalni;
- w czasie obowiązkowych zjazdów dokonywać wspólnie z dozorem analizy problemów eksploatacyjnych i remontowych maszyn dołowych i urządzeń, /minimum 6 zjazdów w miesiącu/;

- wykonywać inne polecenia przełożonych nie objęte niniejszym zakresem czynności.

Dowody: - przesłuchanie wnioskodawcy: 00:36:42-00:58:19;

- akta osobowe: karta stanowiskowa, k. 22a-22b.

W okresie od 1 lipca 1988 r. do 31 grudnia 1998 r. wnioskodawca był zatrudniony w (...) Zakłady (...), gdzie pracował:

- od 1 lipca 1988 r. do 30 września 1990 r. jako inspektor do spraw projektowych i remontów pod ziemią;
- od dnia 1 października 1990 r. do 30 czerwca 1994 r. jako inspektor do spraw urządzeń poddozorowych pod ziemią;
- od dnia 1 lipca 1995 r. do 31 grudnia 1995 r. jako specjalista do spraw urządzeń poddozorowych pod ziemią;
- od dnia 1 stycznia 1996 r. do dnia 31 stycznia 1998 r. jako inspektor nadzoru inwestycji pod ziemią;
- od dnia 1 lutego 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. jako sztygar zmianowy oddziału pozawydobyczego pod ziemią.

Dowody: akta osobowe: umowa o pracę z dnia 01.01.1988 r.; angaż; świadectwo pracy z dnia 17.10.2000r..

W okresie zatrudnienia na stanowisku inspektora do spraw projektowania i remontów pod ziemią J. P. był obowiązany:

- samodzielne opracowywanie dokumentacji instrukcyjnej urządzeń i maszyn dołowych;
- wykonywanie obliczeń konstrukcyjnych;
- wykonywanie prac związanych z normalizacją i unifikacją urządzeń technicznych;
- opracowywanie instrukcji stanowiskowych, schematów i tablic w zakresie projektowania i eksploatacji urządzeń górniczych;
- opracowywanie dokumentacji ruchowych i dopuszczeniowych dla maszyn i urządzeń;
- opracowywanie dokumentacji remontowej;
- udział w planowaniu i realizacji remontów;
- prowadzenie dokumentacji remontowej i sprawozdawczości w zakresie remontów;
- przeprowadzanie kontroli stanu i eksploatacji urządzeń poddozorowych;
- opracowywanie dokumentacji dopuszczeniowych urządzeń poddozorowych i prowadzenie rejestru.

Dowody: akta osobowe: karta stanowiskowa, k. 24a-24c.

Jako inspektor ds. urządzeń poddozorowych, tj. urządzeń zlokalizowanych na komorach remontowych lub taśmociągach, które służą do prac związanych z wymianą ciężkich elementów (suwnice i wciągarki) J. P. sprawował nadzór nad pracą urządzeń dźwignicowych i zbiorników ciśnieniowych zabudowanych na całym obszarze kopalni. Polegało to na okresowych kontrolach stanu technicznego urządzeń i prowadzenia dokumentacji ruchowych przez oddziały górnicze, planowaniu remontów i opracowywaniu harmonogramu inwestycyjnego związanego z otwieraniem nowych rejonów kopalni. Wnioskodawca odpowiedzialny był również za weryfikację uprawnień osób zatrudnionych przy obsłudze wskazanych urządzeń (operatorzy i konserwatorzy z uprawnieniami Urzędu Dozoru Technicznego i Urzędu Górniczego) oraz ich szkolenie.

Analogiczny zakres obowiązków powierzono wnioskodawcy w okresie zatrudnienia na stanowisku specjalisty do spraw urządzeń poddozorowych pod ziemią. Dodatkowo J. P. zajmował się sporządzaniem dokumentacji technicznej, dopuszczeniowej i odbiorczej obiektów poddozorowych oraz prowadzeniem szkoleń obsługi i konserwatorów w ramach nadanych uprawnień przez Urząd Dozoru Technicznego i Urząd Górniczy wraz ze współudziałem w egzaminach organizowanych przez Urząd Dozoru Technicznego w Z..

Dowody: - przesłuchanie wnioskodawcy: 00:36:42-00:58:19;

- charakterystyka stanowiska pracy, k. 31.

Jako inspektor nadzoru inwestycyjnego ubezpieczony zajmował się sporządzaniem dokumentacji konstrukcyjnej suwnic oraz sprawował nadzór nad prawidłowością wykonania robót pod ziemią (budowa suwnic, komór). Zdarzało się, że w związku z koniecznością zapoznania się z projektem urządzeń, przez około połowę miesiąca wnioskodawca nie miał dniówek zjazdowych.

Dowody: - przesłuchanie wnioskodawcy: 00:36:42-00:58:19;

- zeznania świadka J. K.: 00:22:05-00:36:38.

Do obowiązków wnioskodawcy na stanowisku sztygara zmianowego oddziału (...) należało:

- kierowanie zmianą w sposób zapewniający należyte wykorzystanie maszyn, urządzeń i środków transportowych oraz planowe i terminowe wykonywanie zadań przełożonych;

- prowadzenie robót i ruchu przewozowego zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulaminem pracy kolei podziemnej, instruktorami stanowiskowymi i normami;

- koordynowanie i kontrolowanie ruchu przewozowego na zmianie;

- utrzymywanie w należyтым stanie dróg przewozowych oraz ich wyposażenia w tory, rozjazdy, skrzyżowania i zapory, ścieki, podsypkę, wkolejnice stałe, znaki drogowe i kolejowe, złącza szynowe elektryczne, itd.;

- prowadzenie książki raportowej;

- bieżące prowadzenie raportów zmianowych i dokumentami oraz kontrola stanowisk pracy, uprawnień i wyposażenia pracowników na zmianie;

- czuwanie nad bezpieczeństwem, dbanie o porządek i czystość na stanowiskach pracy i drogach przewozowych;

- zapoznawanie z treścią instrukcji pracowników przystępujących do wykonywania pracy na stanowiskach lub w miejscach pracy określonych w tych instrukcjach za pisemnym potwierdzeniem;

- zatrudnianie osób, które zostały uznane w wyniku badań lekarskich oraz innych wymaganych badań za zdolne do wykonywania danego rodzaju pracy;

- zatrudnianie pracowników na nowym stanowisku pracy po przeprowadzeniu szkolenia stanowiskowego za pisemnym potwierdzeniem;

- kontrolowanie pracowników na okoliczność posiadania przy sobie znaczka kontrolnego, lampy górniczej i aparatu ucieczkowego;

- przekazywanie po zakończeniu zmiany do systemu ewidencji załogi w lampowni informacji o liczbie pracowników, którzy wyjechali ma powierzchnię oraz informacji o pracownikach, którzy pozostali na dole;

- prowadzenie stałego i bezpośredniego nadzoru nad pracami związanymi z usuwaniem zagrożeń prowadzonymi w niebezpiecznych warunkach;
- wyznaczanie przodowego w zespole złożonym z co najmniej dwóch pracowników;
- posiadanie aktualnej mapy wyrobisk górniczych z naniesionymi drogami przewozowymi oraz drogami uciezkowymi;
- rozmieszczenie, utrzymanie i kontrola urządzeń oraz sprzętu przeciwpożarowego;
- zatrudnianie do obsługi maszyn i urządzeń osób z ważnymi uprawnieniami;
- wyposażanie pracowników w odpowiednią odzież i sprzęt ochrony osobistej oraz kontrola ich używania;
- dbanie, by na zmianie był zatrudniony pracownik przeszkolony w udzielaniu pierwszej pomocy;
- w razie zaistnienia wypadku przy pracy lub nagłej choroby pracownika, niezwłoczne organizowanie pomocy medycznej i transportu sanitarnego;
- prowadzenie książki ostrzeżeń, napraw i remontów, dróg przewozowych kolei podziemnej, napraw i remontów popychaków, wywrotów i urządzeń załadowniczych, napraw i remontów mostu rozładowniczego, wozów kopalnianych, przeglądów, napraw i remontów wozów kopalnianych, okresowych kontroli wyrobisk i dróg kolejowych, szkoleń bhp;
- dokonywanie szczegółowej rewizji wozów osobowych po każdej awarii;
- ustalanie warunków transportu ładunku z przekroczoną skrajnią;
- zatrudnianie pracowników na stanowiskach. maszynistów lokomotyw, manewrowych, torowych, obsługi stacji załadowniczych i materiałowych, dysponentów ruchu w kamizelkach ostrzegawczych koloru pomarańczowego;
- wyznaczanie doświadczonych pracowników do wstawiania na szyny wykolejonego taboru i usuwania skutków awarii oraz bezpośredni nadzór nad usuwaniem awarii;
- dokonywanie na każdej zmianie wyrywkowej kontroli stanu technicznego lokomotyw z wpisem do książki stanu technicznego lokomotywy;
- analizowanie przyczyn zaistniałych awarii i przestoju w ruchu przewozowym;
- prowadzenie prawidłowej gospodarki remontowej i przeglądowej środków transportowych i urządzeń przewozowych oraz gospodarki materiałowej w sposób zabezpieczający przed marnotrawstwem, kradzieżą lub zniszczeniem;
- przestrzeganie i nadzorowanie przestrzegania przez podległych pracowników przepisów, regulaminu pracy kolei podziemnej i instrukcji stanowiskowych;
- dopilnowanie należytego zaopatrzenia w niezbędny sprzęt, części zamienne oraz materiały, jak również stałe czuwanie nad zabezpieczeniem podległych pracowników w odzież roboczą specjalną oraz sprzęt ochrony osobistej;
- prowadzenie cotygodniowych szkoleń bhp;
- kontrolowanie w ciągu zmiany wszystkich miejsc pracy;
- zgłaszanie każdego wypadku dyspozytorowi zakładu, kierownikowi oddziału i do działu bhp oraz zabezpieczenie miejsca wypadku.

Dowody: akta osobowe: karta stanowiskowa, k. 55a-55c.

W dniu 4 kwietnia 2013 r. wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił J. P. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. W uzasadnieniu decyzji organ emerytalny wskazał, że wnioskodawca nie spełnia warunków niezbędnych do przyznania przedmiotowego świadczenia, bowiem nie wykazał, że na dzień 1 stycznia 1999r. legitymował się 15-letnim okresem pracy, o której mowa § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudniony w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie spełnia również warunków niezbędnych do przyznania prawa do emerytury na podstawie art. 39 ustawy emerytalnej, bowiem na dzień 1 stycznia 1999 r. udowodnił 4 lata, miesiąc i 14 dni pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ustawy emerytalnej, wobec wymaganych 5 lat. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podał, iż do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględniono okresu zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Zakłady (...) w P. w okresie od 11 października 1983 r. do 14 września 1984 r. oraz od 1 grudnia 1987 r. do 31 stycznia 1998 r., gdyż praca wykonywana we wskazanych okresach nie jest pracą górniczą. Za wskazane okresy wnioskodawca nie przedłożył również świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W piśmie z dnia 20 maja 2013 r. J. P. wniósł o ponowne rozpatrzenie wniosku o przyznanie prawa do emerytury w oparciu o załączone do wniosku dowody z dokumentów.

/bezsporne/

Sąd zważył:

Odwołanie jest uzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 (w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2013r.) ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jed. Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999r) osiągnęli:

1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 pkt 2 tj. 25 lat dla mężczyzn.

2)emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy- w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Zaś zgodnie z treścią art. 39 ww. ustawy ubezpieczonemu (...) spełniającemu warunek określony w art. 27 pkt 2 i nie spełniającemu warunków wymaganych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50a, który ma co najmniej 5 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – wiek emerytalny obniża się o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej niż o 15 lat.

Organ rentowy uznał wnioskodawcy 4 lata, 1 miesiąc i 14 dni okresów pracy górniczej, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wobec czego wskazał, iż wnioskodawcy nie można obniżyć wieku emerytalnego – bo nie ma co najmniej 5 lat takiej pracy.

Wnioskodawca zaś uważał, iż łączny wymiar okresów pracy górniczej, uzasadnia mu obniżenie wieku emerytalnego proporcjonalnie do okresów wykonywanej pracy górniczej oraz że okresy te są okresami pracy w szczególnych warunkach, co również pozwoli mu uzyskać prawo do emerytury w obniżonym wieku. Wskazywał, że do okresu, który uprawnia go do obniżenia wieku emerytalnego należy doliczyć okresy zatrudnienia: od 11 października 1983 r. do 30 czerwca 1988 r. J. P. był zatrudniony w (...) Zakłady (...) w P., od 1 lipca 1988r. do 31 grudnia 1998r. w (...) Zakłady (...).

W tym zakresie należy częściowo podzielić stanowisko wnioskodawcy.

Wskazany wyżej przepis art. 39 ustawy emerytalnej stanowi, iż do obniżenia wieku emerytalnego ubezpieczonego, który ma co najmniej 5 lat pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy uprawnia posiadanie okresów pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1.

Zaś art. 50c ust. 1. tej ustawy wskazuje, iż za pracę górniczą uważa się zatrudnienie:

- 1) pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu;
- 2) pod ziemią i przy głębieniu szybów w przedsiębiorstwach budowy kopalń określonych w pkt 1 oraz pod ziemią w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących dla tych kopalń roboty górnicze lub przy budowie szybów;
- 3) pod ziemią w przedsiębiorstwach montażowych, przedsiębiorstwach maszyn górniczych, zakładach naprawczych i innych podmiotach wykonujących dla kopalń określonych w pkt 1 podziemne roboty budowlano-montażowe, roboty przy naprawie maszyn i wdrażaniu nowych urządzeń; pracownikom zatrudnionym w tych przedsiębiorstwach, zakładach i innych podmiotach uznaje się za pracę górniczą te miesiące zatrudnienia, w których co najmniej połowę dniówek roboczych przepracowali pod ziemią;
- 4) na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa;
- 5) pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 6) w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych w pkt 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego;
- 7) na stanowiskach maszynistów wyciągowych na szybach oraz na stanowiskach sygnalistów na nadszybiach szybów w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w pkt 1 i 2;
- 8) na stanowiskach pracy pod ziemią w nieczynnych kopalniach wymienionych w pkt 1;
- 9) na stanowiskach instruktorów zawodu w górniczych polach szkoleniowych pod ziemią oraz w kopalniach siarki i węgla brunatnego.

Wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace górnicze wskazane w art. 50c ust. 1 pkt 1 tj. prace pod ziemią w kopalniach (...) rudy miedzi w okresach:

- 1) od 11 października 1983 r. do 30 listopada 1987r. w (...) Zakłady (...) w P. (łącznie jest to okres 4 lat, 1 miesiąca i 20 dni) na stanowiskach:
 - od 11 października 1983 r. do 31 stycznia 1984 r. jako specjalista do spraw przenośników transportowych pod ziemią na Oddziale (...);

- od 1 lutego 1984 r. do 14 września 1984 r. jako specjalista mechanik pod ziemią na Oddziale (...);
- od 15 września 1984 r. do 31 grudnia 1986 r. jako dozorca maszynowy pod ziemią na Oddziale (...);

Łącznie jest to okres 4 lat, 1 miesiąca i 20 dni.

Charakter tej pracy, a w szczególność i to, że była to praca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywana pod ziemią jednoznacznie wynika z analizy dokumentów zawartych w aktach osobowych (świadczeń pracy, karty stanowiskowej pracy, pisma działu kadr z 31.01.1984r. oraz wyjaśnień wnioskodawcy i zeznań świadka W. M. oraz zestawienia dni przepracowanych pod ziemią zawartych w aktach emerytalnych). Ten okres wraz z okresem i pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy uwzględnionym przez organ rentowy (4 lat, 1 miesiąc i 14 dni) daje wnioskodawcy łącznie 8 lat, 3 miesiące i 4 dni pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej – co w oparciu o przepis art. 39 tej ustawy umożliwia obniżenie wieku emerytalnego o 4 lata, czyli do 61 lat. Wnioskodawca urodził się (...) – 61 lat ukończył z dniem(...) Przy bezsporności pozostałych przesłanek z art. 39 ustawy emerytalnej umożliwia uzyskanie przez niego prawa do emerytury w obniżonym wieku od dnia złożenia wniosku tj. od 4 kwietnia 2013r.

Odnośnie możliwości uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w szczególnych warunkach należy wskazać, iż stosownie do art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Przy czym, zgodnie z §. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W sprawie bezspornym był fakt iż wnioskodawca ma ukończony wiek 60 lat, wymagany 25- letni okres składkowy i nieskładkowy, nie przystąpił do OFE.

Sporną kwestią wymagającą ustalenia było to, czy wnioskodawca posiadał nadto 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy jako okres pracy w szczególnych warunkach uwzględnił wnioskodawcy okresy pracy w wymiarze 4 lat, 1 miesiąca i 13 dni. – wobec wymaganych 15 lat tego rodzaju zatrudnienia.

Sąd podziela w tym zakresie ocenę organu rentowego, iż wnioskodawca nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do emerytury w obniżonym wieku tytułu pracy w szczególnych warunkach na podstawie art. 32 ustawy emerytalnej. Pozostałe bowiem sporne okresy pracy – od 1 grudnia 1987r. do 30 listopada 1987r., od 1 lipca 1988r. do 31 grudnia 1998r. – nie były okresami pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywanymi pod ziemią. Wynika to jednoznacznie z wykazu przepracowanych pod ziemią dni (w aktach ZUS), zawartych w aktach osobowych dokumentów (kart stanowiskowych pracy, charakterystyk stanowisk pracy) oraz zeznań świadków W. M. i J. K.).

Reasumując, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzje z 11 czerwca 2013r. i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia złożenia wniosku tj. od 4 kwietnia 2013r.

W punkcie II wyroku, sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia.

Zgodnie z treścią art. 118 pkt. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – w przypadku ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego – organ rentowy wydaje decyzję w terminie 30 dni, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się dzień wpływu do Zakładu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi , że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności .

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania wnioskodawcy prawa do żadanego świadczenia zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Dopiero bowiem w wyniku przesłuchania świadków oraz analizy dokumentacji zawartej w aktach osobowych i aktach ubezpieczeniowych możliwe było dokonanie oceny charakteru prac wykonywanych przez skarżącego w spornych okresach zatrudnienia

Z tych względów sąd uznał, iż - wydając decyzję w dniu 11 czerwca 2013r. - organ rentowy nie popełnił błędu, skutkującego odpowiedzialnością za opóźnienie w przyznaniu świadczenia. W tym stanie rzeczy, sąd orzekł jak w punkcie II sentencji wyroku.